

er indløbet en Fejl. Det ærede Medlem for Odense Amts 3dje Valgkreds (Berntsen) fremkom i Gaar med nogle Bemærkninger, hvoraf det fremgik, at han ønskede, at Stillingerne som Seminarieforsøger og som Sognepræst skulde stilles ad; det var uheldigt, mente han, at have disse Stillinger forenede i samme Person. Uden for Resten at komme ind paa dette Spørgsmaal vil jeg blot bemærke, at der var adskilligt i, hvad det ærede Medlem sagde, som jeg meget godt kan tiltræde, og jeg anser det ikke for umuligt, at den Dag kan komme, da vi af praktiske Hensyn blive nødt til at stille disse Stillinger, fordi de give mere at bestille, end en Mand kan overtomme; men det er dog min Mening, at Erfaringen, som ikke blot er en dyr, men tillige en god Læremester, har vist, at netop de Seminarieforsøgere, som have, jeg vil ikke sige, hidraget mest til at højne Danmarks Lærerstand, som det hedder i Bestænkningens 3dje Linie, thi det kan intet Menneſke gøre; Danmarks Lærerstand kan højne sig selv, men andre kunne ikke gøre det — men de Mænd, som have sat det dybeste Spor i Danmarks Lærerstand, Spor, der vel ere kendelige, ogsaa her i Folketinget, og som have været kendelige i de sidste 20 Aar, jeg tør vel uimodſagt sige særdeles ærefulde Spor, disse Mænd have netop været særdeles anerkendte og afholdte Sognepræster.

Formanden (H. og S. br.): Det Spørgsmaal, det ærede Medlem omtaler, ligger ikke for; jeg maa derfor bede det ærede Medlem om at afholde sig derfra.

Lohmann: Ja, Spørgsmaalet om Adskillelsen af disse Stillinger ligger ikke for, og Spørgsmaalet om at faa et Modenhedsbevis i Stedet for et Eksamenſbevis ligger heller ikke for. Altsaa, vi skulle have en Eksamen, og saa er det rigtignok min bestemte Opfattelse, at vi helst maa blive ved det bestaaende, en Eksamenſkommission, som stiller ensartede Fordringer, som er lige frit stillet over for Lærerne og ikke foretrækker nogen. Det er ikke rigtigt at forlange af de erfarne Seminarielærere, at de skulle gaa og forhøre, om deres Elever ere præsentable for en Censurkommission. Hos disse ældre, erfarne Lærere har Forholdet efterhaanden faaet et vist Inderlighedens Præg, som ikke godt taaler at blive holdt frem ved en Præsentation. — Der er en enkelt Side ved dette Lovforslag, som jeg maa tillade mig at berøre. Den er, saa vidt jeg har hørt, kun bleven berørt af en enkelt Tale, det ærede Medlem fra Storeheddinge (S.

Scavenius); det er den økonomiske Side, som træder frem derved, at et Flertal af Udvalget har foreslaaet en Forhøjelse fra 40,000 Kr. til 60,000 Kr. Jeg vil dog gerne spørge: Er det i Overensstemmelse med den økonomiske Stand, som i Begyndelsen af denne Samling syntes at bestjæle Folketinget? Er det i Overensstemmelse med de gode Forsætter, vi den Gang fattede, at nu skulde der spares? Er det overensstemmende dermed, at vi, naar Ministeren forlanger 40,000 Kr., gaa hen og sige: Nej, der skal gives 60,000 Kr.? Jeg tror ikke, det er i Overensstemmelse med en virkelig, til alle Sider hensyntagende sparsommelig Stats-husholdning, og jeg kan ikke være med til at stemme for de 60,000 Kr. Man vil maaske sige, at det betyder ikke saa meget med disse 20,000 Kr. So, i en virkelig økonomisk Politik betyder en Post paa 20,000 Kr. lige saa meget som 100,000 Kr.; thi det ved enhver af Erfaring, at den økonomiske Evne aabenbarer sig mere i Evnen til at holde sammen paa Dreene end i Evnen til at holde sammen paa Kronerne. Og hvad kan der ikke udrettes for disse 20,000 Kr.? Hvor meget godt kunde man ikke gøre dermed, som kunde blive frugtbart for den arbejdende Befolkning i Landet. Tænk, hvad der kunde udrettes, hvis de kunde anvendes til andre Bømed, f. Eks. til Opdragelse af hjemløse Børn eller til Undervisning for Smaafolks Børn, der ville gaa ud i praktiske Stillinger. I gamle Dage gif Sognepræsten omkring i Sognet og ledte efter begavede Drengbørn, ligesom hin gamle Filosof gif omkring med sin Lygte ved højlys Dag for at lede efter Menneſker. Men nu behøve vi ikke at gaa ud paa den Maade og lede efter Begavelser, og her kan der ikke være Spørgsmaal om at føre Begavelſen frem, da det kun drejer sig om at faa en betrygget Embedstillig. Vi skulle huske paa, hvem det er, der betaler disse Penge. Det er, som jeg sagde før, det store arbejdende Folk; de Folk, der sidde i trænge Kaar og smaa Stillinger, og som aldrig nogen Sinde have Udſigt til at faa en eneste Dre i personlig Understøttelse fra Statens Side, ogsaa de bidrage væsentlig gennem den indirekte Beskatning til Statens Indtægt og hjælpe derfor til at bære den Sum, vi her tage til at faa uddannet Embedsmænd for. Jeg mener dog virkelig, at vi i visse Henseender maa skønne saaledes, at Regeringen, som sidder i Centrum af Statsmagten, maa have nogle Betingelser forud for at se, hvad der tiltrænges, frem for os andre, som sidde i Periferien. Regeringen maa have Betingelser for at kunne tage Initiativet — vi andre